

امکانات ماهواره‌ها در خدمت روزنامه‌نگاری

در زمانی که واپسین غبارهای ناشی از جنگ خلیج فارس فرو می‌نشست، نیروهای عراقی صدها روستا را در مناطق کردنشین عراق به ویرانی کشاندند. این عملیات موجب شد که میلیون‌ها تن از ساکنان این مناطق بی‌خانمان شوند و به سوی مرزها بگریزند. کشتار و کوچاندن کردها، به صورت یک موضوع پراهمیت بین المللی درآمده بود چراکه ایوان مردمی بودند که توسط دولت خودشان تارومار می‌شدند. اهمیت این موضوع توجه محافل خبری را به خود معطوف کرده بود اما نفوذ خبرنگاران به عمق صحنه‌های این درگیری دشوار، و در مواردی غیر ممکن بود. حتی آن عده که مجرب‌تر و ماجراجوتر بودند تنها به اخباری دسترسی داشتند که در حواشی مناطق بحرانی اتفاق می‌افتاد. آنان این خبر ما را هنگام شب، و بوسیله تلفن از شهرهای مرزی ترکیه به مراکز خود مخابره می‌کردند.

در این میان فقط دو خبرنگار به نامهای «جوزف آلبرایت» و همسرش «مارسیا کاستنل» توانستند به عمق کردستان عراق نفوذ کنند و اخبار دست اول را به موقع گزارش دهند. آنها به تلفن دسترسی نداشتند، و تنها وسیله ارتباطی با سردبیرشان یک تلکس ماهواره‌ای به وزن ۱۳ پوند (هر پوند معادل ۴۵۳ گرم است) و به ارزش ۱۱ هزار دلار بود که همه جا آن را با خود همراه داشتند. اگر چه نقل و انتقال این وسیله ارتباطی باعث کندی حرکت آنها می‌شد اما شرایطی فراهم آورد تا بتوانند جزئیات وقایع را از فراز کوهها و اعماق دره‌ها به خارج مخابره کنند.

به یقین پویایی تکنولوژی بر هیچکس پوشیده نیست. با قابلیت‌های بی‌نظیری که کامپیوترهای کارآمد، تلفنهای ماهواره‌ای و فاکس دارند، کار خبرنگاران اینک بسیار سهل شده است. هم اکنون به سیم‌های تلفن و تلگراف به عنوان میراثی بجا مانده از گذشته نگریسته می‌شود و حتی در حوالی دستگاههای تلکسی که روزنامه نگاران میان سال عصر ما، از آن برای ارسال پیامهایشان بهره می‌گرفتند کمتر

اثری از سیم دیده می‌شود. در روزنامه‌نگاری معاصر رفته رفته فقط امواج به خدمت گرفته می‌شوند. تلفن ماهواره‌ای که از عجایب تکنولوژی نوین است با ارزشی معادل ۲۰ هزار دلار در خدمت رسانه‌ها قرار گرفته است، و اگر چه هنوز روزنامه‌های کمی استطاعت آن را دارند که این وسیله را در اختیار مراکز خبری خود در خارج بگذارند، اما دیری نخواهد پاید که این نوع تلفن به صورت یک ابزار عمومی در خواهد آمد.

پیشرفت تکنولوژی تصویری نیز تأثیر به‌سزایی در کار خبرنگاران گذاشته است. با استفاده از شبکه جهانی ماهواره‌های سی. ان. ان. زمان زیادی طول نمی‌کشد که خبرنگاران مستقر در خارج گزارش رویدادها را از اقصی نقاط جهان به مرکز این شبکه تلویزیونی مخابره کنند. بیشتر دبیر سرویسهای خارجی در روزنامه‌های آمریکایی انعکاس دریافت خبر بی‌تفسیر را مشوخ کرده‌اند. خواسته‌های آنان از فرستادگانشان به نواحی مختلف اینک، مخابره تجزیه و تحلیل جوانب گوناگون رویدادهاست.

گشایش نمایندگی در خارج

در زمانی که بسیاری از روزنامه‌ها در صدد کاستن از هزینه‌های هیأت‌های تحریریه خود هستند، هنوز به گشایش شعبه‌هایی در خارج روی خوش نشان می‌دهند. گرچه تأمین نیازهای مالی این مراکز دشواریهایی را به همراه دارد، و این نمایندگیها غالباً تعطیل می‌شوند اما علت تعطیل آنها مسائل مالی نیست بلکه عدم وقوع حوادث قابل توجه عامل اصلی تعطیل این نمایندگیهاست. اما کارکنان این نمایندگیهای تعطیل شده بلافاصله به مراکز وقوع رویدادهای داغ فرستاده می‌شوند. برای نمونه با تعطیلی شعبه یک روزنامه در بوستون، نمایندگیهای جدیدی در بن و برلین گشایش می‌یابد.

«جیمز بانگر» ۵۴ ساله که در حال حاضر دبیر بخش خارجی روزنامه شیکاگو تریبون است قبلاً ۲۵ سال به عنوان خبرنگار خارجی فعالیت کرده و از تغییراتی که در این حرفه روی داده

است ابراز شگفتی می‌کند. او می‌گوید: «اولین حوزه خبری من در سال ۱۹۷۰ شهر مسکو بود. به غیر از سالی یک مرتبه نمی‌توانستم برای تماس با آمریکا از تلفن استفاده کنم. خطوط تلفنی وضع بسیار بدی داشت. تنها وسیله ارتباطی تلکس بود که با آن می‌شد ۶۶ کلمه در دقیقه مخابره کرد. اکنون با استفاده از کامپیوتر ۱۰۰۰ کلمه در دقیقه مخابره می‌شود.»

«جف سامر» ۴۰ ساله دبیر خارجی روزنامه نیوزدی، کسی است که در سال ۱۹۸۶ نمایندگی این روزنامه را در مسکو افتتاح کرد. وی می‌گوید: قسمتی از جذابیت فعالیت در یک حوزه خبری خارجی، دور بودن از محل زندگی است. من دوست داشتم از محلی که در آن کار می‌کردم فرار کنم. در محل اقامت و دفتر اصلی روزنامه عموماً وقایع یک نواخت و کسل‌کننده رخ می‌دهد در صورتی که در یک حوزه خارجی همیشه موضوعات بکر و جالب توجهی وجود دارد. اما استفاده از خطوط تلفن همواره باعث دردسر می‌شد، لیکن هم اکنون به مدد تکنولوژی جدید ارتباط خبرنگاران از مسکو با سایر نقاط راحت‌تر شده است.

الکترونیک تسهیل‌کننده روابط

با فراگیر شدن استفاده از کامپیوتر، هیچ مکانی را نمی‌توان یافت که در حیطه کاربرد این ابزار قرار نگرفته باشد. خبرنگاران از طریق وسایل الکترونیکی طی چند دقیقه در هر کجای دنیا که باشند با مراکز اصلی کار خود ارتباط برقرار می‌کنند. آنها می‌توانند از اطلاعات پایه‌ای اقتصادی در روز آگاهی یابند، همچنین به کتابخانه‌ها متصل شوند و یا در شبکه «اینترن» قرار بگیرند و به منابع اطلاعاتی وسیعی دسترسی یابند.

«جیم لندر» ۴۳ ساله، دبیر اخبار بین المللی روزنامه صبح دالاس می‌گوید: بیایید تصور کنیم که من در مالزی هستم و قرار است فردا صبح با رئیس جمهور این کشور مصاحبه کنم، کافی است فقط مشخصات اولیه رئیس جمهور را به اینترنت بدهم تا همه چیز درباره او دستگیرم شود، این اطلاعات کمک

خواهد کرد تا فردا هنگام مواجهه با رئیس جمهور از همه اطلاعات مربوط به او و کشورش آگاهی داشته باشم.

بهره‌گیری از اینترنت امکانات جدیدی را در اختیار گزارشگران فعال در کشورهای خارجی گذاشته است که در گذشته حتی در عالم خیال تصورش راهم نمی‌کردند. در واقع اکنون از طریق شبکه اینترنت یک خبرنگار به تمامی اطلاعات یک کتابخانه بزرگ در مدت

زمان کوتاهی دسترسی می‌یابد. ویراستاری مطالب گزارشگران نیز که در گذشته هم برای دبیران بخش‌های مختلف وهم برای خود آنها مایه دردسر بود و زمان زیادی را هدر می‌داد، اکنون از طریق ابزارهای الکترونیکی آسان‌تر شده است. به دلیل آنکه کامپیوتر نویسنده خبر با کامپیوتر دبیر بخش و یا سرویاستار متصل است، در صورت نیاز به تغییر دادن مطالب، در همان زمان نویسنده از اصلاحاتی که باید انجام دهد اطلاع می‌یابد و اقدام به تغییر و بازنویسی مطلب خود می‌کند.

با وجود تسلط روز افزون ابزارهای الکترونیکی بر تمامی مراحل تهیه یک گزارش و به حداقل رساندن زمان برقراری ارتباط میان یک خبرنگار مقیم خارج با روزنامه مربوطه، هنوز ماشینهای الکترونیک به خطوط تلفن نیازمندند. گرچه پدیده خدمت‌دهی کامپیوترها در سطح جهان نسبت به ۱۰ سال قبل قابل اعتمادتر و تکنیکی‌تر شده است اما به یقین با نبود خط تلفنی چنین پیشرفتی میسر نمی‌شد.

«مارک سیبل» ۴۰ ساله، دبیر بخش خارجی روزنامه هرالد تریبون در میامی، زمانی را به یاد می‌آورد که گزارشگران خارجی زیر دست او حادثه زمین لرزه ۱۹۸۵ مکزیک را گزارش می‌کردند. این خبرنگاران با وجودی که کامپیوتر دستی پیشرفته‌ای در اختیار داشتند اما به دلیل خرابی خطوط تلفن نمی‌توانستند گزارش خود را با آن مخابره کنند، در نتیجه برای ارسال پیامشان بالاجبار به مسافرائی اطمینان می‌کردند که راهی شهری بودند که دفتر روزنامه در آنجا قرار داشت؛ اما هم اکنون اگر واقعه‌ای مشابه در مکزیک روی دهد، تلفنهای

تلکس و تلفن ماهواره‌های فاصله‌ها و دشواریها را به حداقل رسانده است

ماهواره‌ای قادر به رفع این نقیصه هستند. اگرچه روزنامه‌ها هنوز نمی‌توانند از تمامی امکانات و قابلیت‌هایی که ماهواره‌های فضائی دارند، استفاده کنند، اما در عوض پخش برنامه‌های تلویزیونی به سرعت دست آورده‌ای ماهواره‌ای متحول شده است. پخش ماهواره‌ای این توانمندی را به شبکه تلویزیونی سسی.ان.ان داده است تا ۱۴۰ کشور و قلمرو را در زیر پوشش خود بگیرد و همواره این امتیاز را داشته است که نخستین رسانه پخش کننده اخبار مهم کشورها باشد. هم اکنون این شبکه با ۲۰ شعبه خارجی، ۴۸ میلیون نظاره گر آمریکایی را از اهم رویدادهای جهان نیم ساعت پس از وقوع آنها آگاه می‌کند. خانم «فران داس» دبیر خارجی روزنامه‌های در فیلادلفیا بر این اعتقاد است که اهمیت دادن و پخش یک رویداد از سوی سسی.ان.ان به معنی کاهش خوانندگان روزنامه‌ها نیست. وی می‌گوید: «وقتی گزارش واقع‌ای از این شبکه پخش شود، مردم فقط با کلیات آن آشنا می‌شوند و مایلند جزئیات بیشتری را جمع به حادته اتفاق افتاده را در روزنامه‌ها بخوانند، و در این جاست که گزارشگران روزنامه‌ها در دفاتر خارجی به تلاش می‌افتند و اطلاعات بیشتری را ارسال می‌کنند.»

به دلیل آنکه خبرهای تلویزیونی در زمان معینی پخش می‌شود، مفسران و گزارشگران در شعبات خارجی زمان کوتاهی برای تجزیه و تحلیل مطالب در اختیار دارند که همین محدودیت ایجاب می‌کند هرچه سریعتر خبرها را گزارش کنند. اگر یک واقع مهم بین‌المللی روی دهد، مطمئناً خوانندگان روزنامه‌های صبح آن را در شب گذشته در تلویزیون دیده‌اند، و لذا توضیح جزئیات بیشتری را از آنچه که در تلویزیون دیده‌اند از

روزنامه‌ها انتظار دارند.

مهاجران، بحث مهم روزنامه‌ها

با افزایش روزافزون عده مهاجران از آسیا و آمریکای لاتین به آمریکا روزنامه‌ها هم اینک توجه بیشتری را معطوف به بررسی این مسئله می‌کنند، و در بسیاری از موارد خبرهای رسیده در مورد آنان را ارجح بر گزارش‌های خبرنگاران خارجی می‌دانند. «یانگر» از روزنامه شیکاگو تریبون می‌گوید: «شیکاگو به شهر مهاجران شهرت دارد، ما مجبوریم در اکثر مواقع معضلاتی را که مهاجران با آنها درگیر هستند منعکس کنیم. بیشتر مهاجران این شهر را آسیایی‌ها تشکیل داده‌اند. اگر من در روزنامه فضای خالی داشته باشم و دو خبر، یکی مربوط به فیلیپینها و دیگری مربوط به ایتالیائها به دستم برسد که هرکدامشان از اهمیت خبری یکسانی برخوردار باشند، خبر فیلیپینها را برمی‌گزینم، چون که هم اینک فیلیپینها بسیار بیشتر از ایتالیائی‌ها در این منطقه ساکن هستند.»

در این اواخر مدیران روزنامه هرالد میامی بر آن شدند تا دفاتری در آمریکای لاتین تأسیس کنند و نیازهای خبری این ناحیه را زیر پوشش قرار دهند. اتخاذ چنین تصمیمی به دلیل کثرت وجود عده مهاجران این منطقه در میامی بود. به این ترتیب مهاجرانی که در این منطقه به سر می‌برند امکان این را خواهند داشت تا از خبرهای زادگاهشان اطلاع یابند. راه اندازی چنین مراکزی به تعطیلی مرکز خبری این روزنامه در برلین انجامید. هم اکنون خبرنگارانی که سابقاً در دفتر برلین فعال بودند در بوگوتا، ریودوژائیرو، مکزیکو سیتی و اورشلیم فعالند.

از آن جاییکه این روزنامه به مسائل اروپا کمتر بها می‌دهد، اعضای تحریری روزنامه «هرالد میامی» انتظار ندارند که روزنامه در اروپا اثرگذاری سابق را داشته باشد بلکه هدفشان تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی مردم آمریکای لاتین است که هم اکنون از مخاطبان این روزنامه محسوب می‌شوند. به دلیل آنکه خبرنگاران خارجی

عموماً از بین اشخاص با فراست و زبده انتخاب می‌شوند، تأمین نیازهای مالی آنان از سوی روزنامه‌ها نیز مورد توجه است. خبرنگاران فعال در حوزه‌های خبری خارجی، عموماً به سوی خبرهای اقتصادی که جوامع بین‌المللی از آن تأثیر می‌پذیرند، روی می‌آورند. این گرایش امکاناتی را برایشان فراهم می‌کند تا اطلاعات خود را به مراکز بازرگانی بفروشند و از لحاظ مالی خود را تأمین کنند. البته خبرنگاران اقتصادی کم‌خطرترین قسمت از مشاغل حرفه پر مخاطره روزنامه‌نگاری را دارند. نیویورک تایمز گزارش داده است که در سال گذشته ۷۴ خبرنگار خارجی که ۲۰ نفر آنها امریکایی بودند در نقاط گوناگون جهان کشته شدند. یک گزارشگر روزنامه اقتصادی وال استریت ژورنال از کشته شدگانی بود که در جریان درگیری میان تجزیه طلبان و گروه‌های دولتی جورجیا (از ایالات یوگسلاوی سابق) جان خود را از دست داد. میانگین

مستوسط ۶۶ نفر در سال بوده است. «دیوید زوچینو» ۴۲ ساله، زمانی را به یاد می‌آورد که اوضاع مغشوش و آشفته بیروت را گزارش می‌کرد، وی می‌گوید: «هر زمان که به خیابان پا می‌گذاشتی، باید در انتظار وقوع رویدادی ناگوار در نزدیکی خود می‌بودی. اگر بمبی در ماشین کنار خیابان منفجر می‌شد چندان تعجب برانگیز نبود. فضای اغتشاش و آشوب بر جای جای شهر حاکم بود.» ولی اینک گزارشگران از امنیت بیشتری برخوردارند، و به مدد الکترونیک خبرنگاران در بوسنی هرزگوین تازه‌ترین وقایع را مخابره و ارسال می‌کنند.

منبع: آمریکن ژورنالیسم ریویو
برگردان از: سرویس ترجمه گزارش.

TEHRAN AND SUBURBAN ALUMINIUM VESSELS PROCUREMENT,

PRODUCTION AND
DISTRIBUTION COOPERATIVE
COMPANY

OUR EXPORT PRODUCTS:
- CASSEROLE WITH BAKELITE.
- CASSEROLE WITH ALUMINIUM
- STRAINER WITH STANDS
- KETTLE
- COFFEE AND MILK POTS
- NON-CHARRING PAN
WITH BAKELITE OR
ALUMINIUM HANDLE
- KITCHENWARE

CENTRAL OFFICE:
NO. 479, RAY AVENUE,
TEHRAN - IRAN
TEL: 361000, 363090
351124
FAX: 357624

شرکت تعاونی تهیه و توزیع ظروف آلومینیوم

سازنده انواع ظروف
آلومینیومی

آدرس:

تهران، خیابان ری، شماره ۴۷۹

تلفن: ۳۶۱۰۰۰ - ۳۶۳۰۹۰

۳۵۱۱۲۴

فاکس: ۳۵۷۶۲۴